

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 613/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Kubáňovou, Cintorínska 5, Nitra, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/71/2024 v spojení s postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/55/2024 pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby zo 7. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2, 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/71/2024 v spojení s postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/55/2024 pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby zo 7. augusta 2024. Konanie bolo zavŕšené uznesením krajského súdu č. k. 3Tpo/55/2024-174 z 3. októbra 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že je uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave ČVS: KRP-28/l-VYS-TT- 2024 z 3. mája 2024 trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 3, 4 písm. c), ods. 6 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona spáchaný spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Sťažovateľ bol vzatý do preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn.

2Tp/31/2024 z 10. mája 2024 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6Tpo/26/2024 z 5. júna 2024.

3. Sťažovateľ žiadosťou zo 7. augusta 2024 požiadal o prepustenie z väzby. Tejto žiadosti prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátor“) nevyhovel a 13. augusta 2024 ju predložil okresnému súdu, ktorý o nej rozhodol uznesením č. k. 2Tp/71/2024-41 z 28. augusta 2024 tak, že jej vyhovel a sťažovateľa za súčasného konštatovania dôvodnosti vedeného trestného stíhania a dôvodnosti preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z väzby prepustil, a to za súčasného nahradenia väzby prijatím písomného sľubu, dohľadom probačného a mediačného úradníka a prijatím peňažnej záruky vo výške 20 000 eur poskytnutej [REDAKOVANÉ] ako družkou sťažovateľa, zároveň rozhodol o uložení primeraných povinností a obmedzení a monitorovaní pohybu technickými prostriedkami. Okresný súd v uznesení č. k. 2Tp/71/2024-41 z 28. augusta 2024 dospel k záveru, že väzbu sťažovateľa je možné nahradiť menej invazívnymi prostriedkami z dôvodu, že má prísľub zamestnania, ročný vzťah s družkou, zdravotné problémy vyžadujúce lekárske ošetrovanie a jeho družka ponúkla peňažnú záruku, pre ktorú sa zadlžila. Tieto konkrétne skutočnosti v spojení s dohľadom probačného a mediačného úradníka, primeranými obmedzeniami a povinnosťami a technickou kontrolou vytvorila, resp. majú vytvoriť dostatočné podmienky na to, aby sa sťažovateľ vyhol páchaniu trestnej činnosti, resp. zabrániť v jej pokračovaní. Naproti tomu krajský súd na sťažnosť prokurátora uznesením č. k. 3Tpo/55/2024-174 z 3. októbra 2024 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 2Tp/71/2024-41 z 28. augusta 2024, zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, neprijal jeho písomný sľub ani peňažnú záruku a jeho väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti rozdelil svoju argumentáciu do dvoch rovín.

5. V prvej rovine svojej argumentácie sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne v časti týkajúcej sa nahradenia väzby, teda zamietnutia všetkých ním ponúknutých alternatívnych prostriedkov vrátane nenahradenia jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Svoj právny názor odvodzuje od (i) úpravy trestnoprávnej kvalifikácie stíhanej trestnej činnosti po novele Trestného zákona, keď sú jeho skutky právne kvalifikované len ako zločin podľa § 172 ods. 1, 3 písm. a), e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona oproti pôvodnej právnej kvalifikácii stíhaných skutkov ako obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 3, 4 písm. c), ods. 6 písm. b) Trestného zákona, (ii) táto skutočnosť má dopad na podmienky nahradenia väzby, keď sa nevyžaduje prítomnosť výnimočných okolností prípadu, (iii) jeho trestné stíhanie je založené len na výpovedi spoluobvineného [REDAKOVANÉ], ktorý sa stal kajúcnikom a pre tento svoj postoj aj bol z väzby prepustený na slobodu (nie preto, lebo došlo k zániku dôvodov preventívnej väzby), (iv) v naznačenom smere je účelová a nepravdivá výpoveď spoluobvineného [REDAKOVANÉ] o tom, že videl v jeho dispozičnej moci značnú sumu peňazí, čo oslabuje význam jeho družkou poskytnutej kaucie, ktorú krajský súd vyhodnotil ako nie dostatočnú záruku nepokračovania v páchaní trestnej činnosti, (v) poukaz na jeho trestnú minulosť ako na dôvodný predpoklad pokračovania v páchaní trestnej činnosti (navyše druhovo odlišnej a spáchanej pred aj viac ako 30 rokmi) by znamenal, že v prípade drogovej trestnej činnosti by nebolo

vôbec možné nahradiť väzbu alternatívnymi prostriedkami, (vi) nemožnosť nahradenia väzby nemôže spočívať ani v neprávoplatnom uložení vysokého trestu odňatia slobody v inej trestnej veci.

6. Sťažovateľ je teda v závere presvedčený o tom, že dôvody preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sú v jeho prípade oslabené na takú úroveň, že je/bolo možné pristúpiť k nahradeniu jeho väzby alternatívnymi prostriedkami (ich kombináciou), na ktorých ústavne konformné posúdenie krajský súd rezignoval.

7. V druhej rovine svojej argumentácie sťažovateľ namieta prietahový postup okresného súdu (konanie vedené pod sp. zn. 2Tp/71/2024) a krajského súdu (konanie vedené pod sp. zn. 3Tpo/55/2024) pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, o ktorej bolo rozhodované 64 dní, čo je podľa sťažovateľa ústavne nonkonformná doba. V konkrétnostiach sťažovateľ rozviedol, že *„Konanie o žiadosti o prepustenie začalo dňa 09.08.2024 kedy bola žiadosť doručená prokurátorovi. Prokurátor tejto žiadosti nevyhovel a dňa 13.08.2023 ju spolu s rovnopisom vyšetrovacieho spisu predložil okresnému súdu. O uvedenej žiadosti okresný súd rozhodol dňa 28.08.2024 pričom proti tomuto rozhodnutiu prokurátor podal sťažnosť. Krajský súd o predmetnej sťažnosti rozhodol dňa 03.10.2024 a toto rozhodnutie bolo doručené sťažovateľovi dňa 11.10.2024. Rozhodovanie o žiadosti trvalo 64dni.“*

8. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom vyslovil porušenie označených základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/71/2024 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/55/2024, žiadal, aby ho ústavný súd prepustil na slobodu, alternatívne aby ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 3Tpo/55/2024-174 z 3. októbra 2024 a prikázal krajskému súdu prepustiť ho na slobodu, priznal mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 2 500 eur vo vzťahu k okresnému súdu a ku krajskému súdu a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/71/2024 v spojení s postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/55/2024 pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby zo 7. augusta 2024, ktoré malo podľa sťažovateľa trvať po ústavne neakceptovateľnú dobu 64 dní, a uznesením krajského súdu č. k. 3Tpo/55/2024-174 z 3. októbra 2024 z dôvodu arbitrárneho posúdenia dôvodnosti a možnosti nahradenia sťažovateľovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

15. Ústavný súd musí hneď v úvode konštatovať, že sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti žiada vyslovenie porušenia označených základných práv len v súvislosti postupom okresného súdu a krajského súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, pričom ale v bode 3 petitu žiada zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu, vo vzťahu ku ktorému však vyslovenie porušenia označených práv nežiada. Napriek takému podstatnému nedostatku ústavnej sťažnosti ústavný súd pri svojom materiálnom prístupe nevyužil procesne diskvalifikačný prvok a v primeranej miere pristúpil aj k preskúmaniu ústavnej konformnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

III.1. Všeobecné judikatúrne východiská:

16. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, I. ÚS 100/04, III. ÚS 199/05, II. ÚS 185/2016). Obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08). V označených ustanoveniach ústavy sú obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré

vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 227/03, III. ÚS 34/07, IV. ÚS 181/07, IV. ÚS 333/08, III. ÚS 54/2017, IV. ÚS 263/2018).

17. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivca pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021), s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (Winterwerp proti Holandsku z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski proti Poľsku z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51). Každé pozbavenie osobnej slobody zároveň musí byť v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou [Bozano proti Francúzsku z 18. 12. 1986, bod 54; Benham proti Veľkej Británii z 24. 9. 1992, Herczegfalvy proti Rakúsku z 11. 5. 2004, Morsink proti Holandsku (Veľká komora) z 10. 6. 1996, bod 40; Stanev proti Bulharsku (Veľká komora) zo 17. 1. 2012, bod 143; L. M. proti Slovinsku z 12. 6. 2014, bod 121].

18. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ďalej vyplýva, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí dať odpoveď na každý argument osoby pozbavenej slobody. Tento súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybniť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (rozsudok Veľkej komory vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74)

19. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd.

III.2. Posúdenie veci:

20. Vo všeobecnosti je možné vysloviť, že posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obťažnou a všeobecné súdy musia striktné vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Do týchto úvah súdu je ústavný súd oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak (i) nie je rozhodnutie o väzbe podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo (ii) ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku Slovenskej republiky, prípadne s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto smere Slovenská republika viazaná, alebo (iii) ak sú tvrdené dôvody väzby

v extrémnom rozpore so zisteným skutkovým stavom, alebo (iv) ak rozhodnutie o väzbe nie je odôvodnené poukázaním na konkrétne skutočnosti (I. ÚS 348/2016, I. ÚS 200/2021). Inými slovami, kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného konania predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd. Z týchto hľadísk ústavný súd vychádzal aj v prejednávacom prípade.

21. Krajský súd v napadnutom uznesení založil dôvod preventívnej väzby sťažovateľa na úvahe, podľa ktorej sa obava z pokračovania v páchaní stíhanej trestnej činnosti sťažovateľom „*opiera o fakt prízvukovaný aj sudcom pre prípravné konanie, že zo strany obvineného nemalo ísť o ojedinelé protiprávne konanie, ale bol už v minulosti opakovane súdne trestaný. Obvinený má 11 záznamov v registri trestov počínajúc rokom 1994 prevažne za majetkovú trestnú činnosť, pričom naposledy bol odsúdený v roku 2017 na nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý vykonal 02.11.2019. Obava z pokračovania v trestnej činnosti obvineným je zvýraznená aj charakterom a okolnosťami stíhaného skutku, ktorý bol páchaný opakovane, pravidelne a plánovitým spôsobom, za účelom získavania zisku.*“. Predmetnú úvahu krajský súd podporil aj poukazom na účel a podstatu dôvodu preventívnej väzby, ktorý sa „*v určitej miere odlišuje od zvyšných dvoch väzobných dôvodov a je založený na predpoklade, že účelom trestného stíhania je i predchádzanie trestnej činnosti. Pri rozhodovaní o väzbe sa nevyžaduje úplná istota, že obvinený bude konať podľa § 71 Trestného poriadku, ak nebude vzatý do väzby. Na rozhodnutie o väzbe preto postačuje, že táto hrozba s prihliadnutím na konkrétne skutočnosti je reálna (obdobne pozri uznesenie NS SR z 08.03.2012 sp. zn. 5Tost/7/2012). Správanie obvineného do budúcnosti možno iba odhadovať, pretože súd nemôže s istotou vedieť, čo sa v budúcnosti stane, teda ani to, či obvinený sa opätovne dopustí páchania trestnej činnosti.*“.

22. Predmetným úvahám krajského súdu o dôvodnosti podozrenia z pokračovania v páchaní trestnej činnosti predchádzala aj úvaha o dôvodnosti vedeného trestného stíhania poukazom na už vykonané dokazovanie, a to výpoveď spoluobvineného ■■■■■, ktorý potvrdil nákup drog od sťažovateľa „*aspoň 3x za týždeň po dobu dvoch mesiacov po 50 g za 1 250 €.*“, pričom predajom drog si mal denne zarobiť aj 1 000 eur, pričom mal disponovať aj väčšou finančnou hotovosťou „*niekedy 5 000 až 15 000 € nagumičkovaných.*“. Výpoveď spoluobvineného ■■■■■ potvrdzujú výpovede viacerých svedkov (■■■■■, ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■), ktorým mal spoluobvinený ■■■■■ predávať drogy, pričom mal „*u seba v aute kryštalický materiál s prítomnosťou metamfetamínu o celkovej hmotnosti 52 552 mg.*“. Dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa mala vyplývať aj z výpovedí „*dvoch príslušníkov PZ, pri realizácii domovej prehliadky u obvineného zaistovali priestor zvonka a videli, ako obvinený z okna vyhodil zabalenú kryštalickú látku, ktorá podľa znaleckého posudku má hmotnosť 36 206 mg a obsahuje metamfetamín. pričom na steroch z rúk obvineného bola zistená prítomnosť metamfetamínu. Pri prehliadke vozidla, ktoré mal užívať obvinený, bol nájdený košík plastových sáčkov s tlakovým uzáverom Vzhľadom na uvedené dôvodnosť podozrenia nevyvracia ani popieranie spáchania skutkov obvineným, ktorý ho považuje za akt pomsty zo strany spoluobvineného ■■■■■ kvôli 5 000 €, ktoré mu požičal.*“. S poukazom na takto vykonané dokazovanie vo vzťahu k sťažovateľovi krajský súd konštatoval, že „*nemožno konštatovať zjavnú nedôvodnosť vedeného trestného stíhania a zároveň doposiaľ ani nedošlo k takej*

zмене dôkaznej situácie v prospech obvineného, aby sa podozrenie zo spáchania trestnej činnosti rozptýlilo, alebo výrazne zoslabilo.“

23. Krajský súd vychádzal pri zdôvodnení podozrenia zo stíhanej trestnej činnosti z dosiaľ vykonaného dokazovania, kde podozrenie zo stíhanej trestnej činnosti bolo vo vzťahu k sťažovateľovi zdôvodnené výpoveďami spoluobvineného [REDAKOVANÉ], ktorý síce (slovami sťažovateľa, v roli „kajúcnika“) vypovedá proti osobe sťažovateľa, túto jeho výpoveď však vo veci konajúce orgány činné v trestnom konaní overujú vykonávaním ďalších procesných úkonov v prípravnom konaní, pričom na výpoveď spoluobvineného nadväzujú výpovede viacerých svedkov ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]) potvrdzujúce nákup drogy od [REDAKOVANÉ], ktorý ich nakupoval od sťažovateľa. Styk sťažovateľa s drogami bol verifikovaný aj výpoveďami dvoch zakračujúcich príslušníkov Policajného zboru (ČOZ:305388 a ČOZ:305357), ktorí počas vykonávania zákrokov proti osobe sťažovateľa osobne videli to, ako zahodili určité množstvo drogy, o čom následne aj vypovedali a príslušné množstvo odhodenej drogy bolo následne aj znalecky skúmané (znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru z 18. júna 2024). Z takto dosiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že sa dôvodné podozrenie proti sťažovateľovi zo spáchania stíhanej trestnej činnosti neoslabilo, ale, naopak, testom objektívneho pozorovateľa možno konštatovať jeho pretrvávanie. Otázka vysporiadania sa s obhajobnými tvrdeniami sťažovateľa o účelovosti výpovede spoluobvineného [REDAKOVANÉ] bude vecou ďalšieho priebehu konania, počas ktorého budú výpoveď sťažovateľa a jej obsahový význam, ako aj výpoveď „kajúcnika [REDAKOVANÉ]“ podrobené testu ich vierohodnosti v konfrontácii s ostatnými dosiaľ vykonanými dôkazmi, a preto je potrebné na dôvodnosť trestného stíhania nazerať vždy aj v kontexte štádia, v ktorom sa trestné stíhanie určitej osoby práve nachádza (IV. ÚS 412/2022).

24. Krajský súd ustálil dôvodnosť preventívnej väzby sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na (i) charaktere/povahe stíhanej trestnej činnosti a (ii) jeho trestnej minulosti. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju aktuálnu rozhodovaciu činnosť, podľa ktorej z pohľadu preventívneho účelu väzby nemožno vylúčiť ani také konanie obvineného, ktoré sa stotožňuje so skutkom, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Inak povedané, i samotné okolnosti vyšetrovaného trestného činu popísané v skutkovej vete zakladajúcej vznesené obvinenie, a tým individualizujúce prípad sťažovateľa, môžu odôvodniť obavu z pokračovania v trestnej činnosti, a tak viesť k ústavne konformnému obmedzeniu osobnej slobody (III. ÚS 86/2023, obdobne aj II. ÚS 534/2024). Ústavný súd zároveň pripomína, že dôvod preventívnej väzby na rozdiel od iných väzobných dôvodov v priebehu akéhokoľvek trestného konania v zásade nemení svoju materiálnu podstatu, keďže tento väzobný dôvod je spravidla determinovaný určitými objektívnymi skutočnosťami existujúcimi už v čase spáchania skutku, na ktoré ďalšie plynutie času nemá akýkoľvek právne relevantný vplyv (IV. ÚS 64/2021, IV. ÚS 541/2021, II. ÚS 317/2024, II. ÚS 534/2024), čo, samozrejme, neznamená, že dôvod väzby nemôže pominúť a že nemusí byť pre aktuálne štádium trestného konania primerane aktuálny, resp. naliehavý. Názorovú optiku krajského súdu podporujú aj výsledky znaleckého skúmania sťažovateľa znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, ktorý vo svojom posudku z 13. júna 2024 s ohľadom na „kriminálnu kariéru“ dospel k záveru o pravdepodobnosti páchania majetkovej alebo drogovej trestnej činnosti v budúcnosti, pričom súčasťou antisociálnej poruchy osobnosti sťažovateľa v dôsledku zníženej tolerancie voči frustrácii je znížený prah na uvoľnenie agresie vrátane násillia.

Taký záver nijako nezakladá prekonanie prezumpcie nevinoty, pre posúdenie obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti dotknutého druhu však nie je bez istého stupňa relevancie.

25. Ústavný súd sumarizuje, že krajský súd sa sťažovateľom predostretými námietkami zaoberal v rozsahu postačujúcom na záver, že sťažovateľ dostal od všeobecných súdov odpoveď na otázky, ktoré boli podstatné a ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (IV. ÚS 112/05, II. ÚS 591/2023). Ústavný súd napokon dodáva, že len skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi krajského súdu nestotožňuje a má na vec iný názor, nemôže sama osebe viesť k záveru o arbitrárnosti uznesenia krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným (IV. ÚS 357/2023, IV. ÚS 169/2024).

26. V konečnom dôsledku „... pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko úteku alebo páchania trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať), a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených už k takýmto konaniam alebo pokusom o ne došlo.“ Akceptácia tohto názoru „... by zbavovala väzbu jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru.“ (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013). Inými slovami, „... každé rozhodovanie o väzbe sa odohráva len v rovine pravdepodobnosti týkajúcej sa následkov, ktoré môžu nastať, a nie úplnej istoty týkajúcej sa dôsledkov, ktoré by mohli nastať, pokiaľ by obvinený nebol držaný vo väzbe.“ [nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 603/07 zo 7. júna 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 17, ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 37].

27. Možno teda konštatovať, že krajský súd sťažovateľovi dôvodnosť vedenia trestného stíhania a dôvody preventívnej väzby z hľadiska materiálnej interpretácie zákonných podmienok náležite vysvetlil. Týmto postupom tak krajský súd poskytol na dôvody väzby primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“; Grauslys proti Litve z 10. 10. 2000). Vzhľadom na už uvedené ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2.1. K nahradeniu väzby:

28. Ústavný súd v ďalšom pristúpil k posúdeniu ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu aj časti týkajúcej sa nahradenia väzby alternatívnymi prostriedkami, keďže ústavne konformný záver krajského súdu pri identifikácii dôvodov preventívnej väzby sťažovateľa mal dopad aj na jej nenahradenie alternatívnymi prostriedkami vrátane uloženia primeraných povinností a obmedzení a technickej kontroly jeho pohybu.

29. Ak osoba pozbavená osobnej slobody požiadala o nahradenie väzby zárukou, je súd rozhodujúci o väzbe povinný sa s touto žiadosťou náležite vysporiadať (I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, II. ÚS 240/06). V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že pokiaľ v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obvinených, k vyhovaniu sťažnosti a vysloveniu porušenia niektorého z označených práv pristúpil v zásade len v prípadoch, v ktorých všeobecné súdy opomenuli rozhodnúť o žiadosti o nahradenie väzby zárukou (I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, IV. ÚS 215/2010).

30. Krajský súd svoj záver o nemožnosti nahradenia väzby sťažovateľa všetkými ním ponúknutými alternatívnymi prostriedkami vrátane monitorovania jeho pohybu a uloženia primeraných

povinností a obmedzení založil na pretrvávajúcej obave z možného pokračovania v páchaní stíhanej (drogovej) trestnej činnosti, ktorú sťažovateľ mal páchať (i) nie ako konzument „na konci distribučného reťazca, ale ako článok v distribúcii ďalšiemu predávajúcemu, pričom príjmy mali byť vysoko nadštandardné“, (ii) samotnom rozsahu páchanej trestnej činnosti, (iii) výške príjmov z nej plynúcich, v dôsledku čoho tak ani poskytnutie peňažnej záruky nepredstavuje v prípade jej prepadnutia dostatočne odradzujúcu hrozbu od možného ďalšieho pokračovania v jej páchaní, (iv) ani aktívny výkon probačného dohľadu v spojení s kontrolou pohybu nie sú takými prostriedkami vzhľadom na povahu a rozsah trestnej činnosti podľa vzneseného obvinenia, ktoré by boli spôsobilé zabrániť mu v ďalšom páchaní trestnej činnosti, (v) k náprave sťažovateľa (oproti faktu vzneseného obvinenia) nedošlo ani pôsobením viacerých uložených, či už nepodmienečných, alebo podmiennečných trestov odňatia slobody, (vi) v nadväznosti na uvedené okolnosti sa krajskému súdu javil aj príslub budúceho zamestnania sťažovateľa ako iluzórny. V súhrne teda „Nariadený dohľad, písomný sľub, technická kontrola ani peňažná záruka totiž nijakým spôsobom fakticky nezabraňujú obvinenému v pokračovaní páchania trestnej činnosti, z ktorej je obvinený.“.

31. Posúdením aj tejto časti napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd nezistil arbitrárny výklad príslušnej právnej úpravy alebo konkrétnych skutkových okolností veci, teda prvky ústavnej diskonformity, keďže nejde o závery excesívne, sú skutkovo odôvodnené a viazané na charakter stíhanej trestnej činnosti do tej miery, že v teste ústavnej udržateľnosti pre konkrétny prípad obstáli. Kľúčovým je záver krajského súdu o hypotetickej rovine možnej náhrady väzby, v dôsledku čoho je prítomné vysoké riziko pokračovania v páchaní drogovej trestnej činnosti, keď zabezpečenie dôslednej kontroly nad správaním sťažovateľa nie je možné zabezpečiť ani monitorovaním jeho pohybu a probačným dohľadom.

32. Po preskúmaní aj predmetných námietok ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, v dôsledku čoho odmieta ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2.2. K námietke rýchlosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby:

33. Z čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorými sa zaručuje osobná sloboda, možno vyvodiť aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (III. ÚS 7/00, II. ÚS 642/2017, I. ÚS 299/2019, II. ÚS 534/2024).

34. Ústavný súd už vo svojej judikatúre k rozhodovaniu všeobecných súdov o väzbe obvineného/obžalovaného uviedol, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenu posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatoval, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne

(napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011, I. ÚS 276/2019, I. ÚS 299/2019, II. ÚS 86/2019, II. ÚS 534/2024).

35. Z judikatúry ESĽP vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude závisieť od konkrétnych okolností, pričom však lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru (Bezichieri proti Taliansku z roku 1989, A-164, § 21, Neumaister proti Rakúsku z roku 1968, A-8, § 24, Sanchez – Reisse proti Švajčiarsku z roku 1986, A-107, § 55). ESĽP ďalej opakovane judikoval, že prieťahy, ako ich má na mysli čl. 5 ods. 4 dohovoru, začínajú podaním žiadosti kompetentným vnútroštátnym orgánom a končia dňom, keď je rozhodnutie oznámené žiadateľovi alebo jeho obhajcovi (Koendjihavie proti Holandsku z 25. 10. 1990, § 28; Singh proti Českej republike z 25. 1. 2005, §74).

36. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že predmetná žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu bola okresnému súdu predložená 13. augusta 2023, keď v čase od jej podania o nej konal a rozhodoval prokurátor, ktorý jej nevyhovел a predložil ju na rozhodnutie okresnému súdu a ten o nej rozhodol uznesením č. k. 2Tp/71/2024-41 z 28. augusta 2024. Krajský súd rozhodol o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2Tp/71/2024-41 z 28. augusta 2024 svojím uznesením č. k. 3Tpo/55/2024-174 z 3. októbra 2024, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 11. októbra 2024, pričom prokurátor doručil okresnému súdu 13. septembra 2024 odôvodnenie zahlásenej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2Tp/71/2024-41 z 28. augusta 2024. Krajský súd o sťažnosti konal od 13. septembra 2024 do 3. októbra 2024, a ako už bolo uvedené, jeho uznesenie č. k. 3Tpo/55/2024-174 z 3. októbra 2024 bolo sťažovateľovi doručené 11. októbra 2024.

37. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že doba rozhodovania o pozbavení osobnej slobody sťažovateľa nepresiahla na krajskom súde dobu jedného mesiaca. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý postup okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že konanie o pozbavení osobnej slobody sťažovateľa na okresnom súde síce trvalo 15 dní a od podania žiadosti o prepustenie z väzby 21 dní, keď o nej ako prvý konal a rozhodoval prokurátor. Dokonca aj pri zohľadnení konania prokuratúry od 7. do 13. augusta 2024 presahuje doba konania až do doručenia finálneho rozhodnutia sťažovateľovi len o približne štyri dni hranicu dvoch mesiacov, pričom konajúce súdy sa museli, ako to urobili v prospech sťažovateľa, vysporiadať aj so zmenou právnej kvalifikácie činu podľa novelizovaného Trestného zákona, pričom táto okolnosť mala vplyv na posúdenie náhrady väzby bez eliminácie takej náhrady výskytom výnimočných okolností prípadu, ako to je pri stíhaní pre obzvlášť závažný zločin. Aj v tomto smere bol postup konajúcich súdov ústavnokonformný.

38. Ústavný súd teda konštatuje, že v okolnostiach posudzovaného prípadu nevidel žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by boli (v kontexte práva na prednostné a urýchlené rozhodnutie o väzbe) spôsobilé spochybníť ústavnú akceptovateľnosť postupu okresného súdu a krajského súdu vo veci sťažovateľa.

39. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, čo sa v súhrne týka ústavnej sťažnosti ako celku, a to z hľadiska všetkých v nej označených referenčných ustanovení.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2024

predseda senátu